

Da ingen Flere begjærede Ordet, fik man til Afstemning, hvorved Indstillingen vedtoges med 29 Stemmer mod 24.

Derpaa fattedes den tredje Indstilling (see Tidendens Nr. 427 Sp. 6803) under Forhand- ling.

Da Ingen begjærede Ordet, fik man strax til Afstemning, hvorved Indstillingen vedtoges eenstemmigt med 63 Stemmer.

Derpaa fattedes den 5te Indstilling (see Tidendens Nr. 427 Sp. 6805) under Forhand- ling.

Cultusministeren: Da der forrige Gang var Tale om Indstillingen under Nr. 5, lovede jeg, at jeg ved Sagens anden Behand- ling skulde meddele nogle yderligere Oplysnin- ger, som jeg ikke dengang havde erholdt, be- træffende det Afslag, der tidligere var givet Directionen for Læseforeningen i Aarhus paa dens Andragende om at blive fri for Klub- afgiften. Jeg behøver ikke at sige, at Klub- afgiften ikke er en Afgift, som Ministeriet kan ønske at holde paa, men paa den anden Side vilde det vistnok være uhenigtsmæssigt nu at ophave den, da der er Udset til, at det formaal, til hvis Opnaaelse den ligesom er paalagt, vil være naaet i Løbet af 3 Aar, idet derved vilde opstaae en Forurettelse mod Kjøbenhavn, som da vilde komme til at bære hele Byrden af den Frue Kirke paahvilende Gjæld. Saalænge Afgiften bestaaer, er det i de enkelte Tilfælde ofte meget vanskeligt at ud- finde Kriteriet for hvad der er en Klub og hvad der ikke er det, naar man ikke vil gaae Enkelte for nær; i det Hele troer jeg Mini- steriets Afgjørelse i dette Punkt har været lemsældig, just af Hensyn til Afgiftens Be- staaenhed; dog kan det vel være, at den er bleven noget lemsældigere i Løbet af de sidste 2 Aar. Den Sag, hvorom her handles, frem- kom i Begyndelsen af Aaret 1849, og det er vel muligt, at man da i denne Retning var noget strengere end senere. Jeg maa imidler- tid gjøre opmærksom paa, at det af Magistra- ten i Aarhus da blev oplyst, at den omhand- lede Læseforening eiede et eget Locale, og at dette Locale var bortleiet til Bærtshuushold, samt at Bærtshuusholderen ydede Selskabet Beværtning, hvilken Beværtning dog ogsaa stod

aaen for Andre end Selskabets Medlemmer. Af Hensyn til dette særegne Forhold imellem Læseforeningen og det samme tilhørende Locale samt Bærtshuusholderen, der havde leiet Loca- let, og hvorfra han gav Foreningens Medlem- mer Beværtning, troede man ikke ganske at kunne frastjende Læseforeningen Egenkab af Klub, uagtet det vel paa den anden Side fores- laa, at Spil og andre deslige Fornøielser, som ellers pleie at udgjøre det Væsentlige ved Klubber, ikke der fandt Sted. Jeg antager forøvrigt, at hvis Foreningen allerede dengang var fremkommen med et Andragende om at faae Afgiften modereret, paa samme Maade som skeet er for adskillige Selskaber her i Kjøben- havn, saa vilde den have opnaaet en saadan Moderation, men, da der ikke forelaa Noget derom, indeholdt Resolutionen ikke nogen ud- trykkelig Henviisning til at fremkomme med en saadan Begjering, hvorimod den indeholdt en udtrykkelig Henviisning til, at Selskabet kunde faae det paakjendt ved Domstolene, om det havde Charakter af en Klub eller ikke, og alt- saa ved Dom blive frifunden for Afgiften, hvis Retten antog, at det ikke kunde henføres under dette Begreb. — Dette er, hvad jeg i Anled- ning af denne Sag har at anføre.

Ordføreren: Jeg troer, at Grundlovens § 92 opfordrer til fra Regeringens Side kun at anvende en meget liberal Fortolkning af Placaten af 20de October 1819; men naar man forlanger, at et Selskab, der kun har til Siemod at anskaffe de allernødvendigste Blade, for at dets egne Medlemmer kunne læse dem, og som aldeles ikke har nogen Restauration, men hvis Medlemmer, som den høitgædede Cul- tusminister har oplyst, have Afgang til at be- søge et for Alle fælles Bærtshuus — thi Andet er det ikke —, og naar man seer hen til, at der i Placaten af 20de Decbr. 1819 indeholdes en legal Definition paa en Klub, nemlig som en Indretning, der sigter til For- lystelse og Vellevnet, saa troer jeg, at man meget godt kan lade være at gjøre Paastand paa, at denne Forening skal svare Klubkat. Det er meget sandt, at Spørgsmaalet kan finde sin Afgjørelse ved Domstolene, men jeg troer, at Processer er Noget, man saa meget som muligt skal søge at undgaae, og at Staten